

[Pelle Voigt]

om bevillinger til disse raketter, på direkte vildledning af folketinget i en række situationer, hvor det har været nødvendigt.

Jeg håber, at det kapitel, vi skriver i dag med beslutningen omkring disse ting, betyder, at der i fremtiden også vil være flertal for, at der i folketinget skal være større åbenhed omkring væsentlige sikkerhedspolitiske beslutninger, at eksempelvis finansudvalgets tilslutning til det ene eller det andet NATO-projekt sker på en sådan måde, at finansudvalget kan se, hvad der stemmes om, at væsentlige forsvarspolitiske afgørelser træffes i ærlighed og åbenhed, at man lægger problemstillingerne frem til diskussion i befolkningen, og naturligvis, at man også giver fredsbevægelsen, som vel er den egentlige sejrherre her i dag, mulighed for at arbejde med forsvarspolitiske alternativer og gå ind i den forsvarspolitiske diskussion på lige fod med de partier og de kræfter inden for forsvaret, der indtil nu har søgt totalt at monopolisere denne diskussion.

Må jeg sige til de tidligere socialdemokratiske ministre, som efter min opfattelse på en overordentlig pinlig måde har været involveret i de tidligere trufne beslutninger, i afsendelsen af disse penge uden noget klart mandat og på forventet efterbevilling, at jeg håber egentlig, at det, der er sket her, vil bidrage til, at også socialdemokratiet vil være med til en gennemgang af de ting, der er sket, og vil være med til at sikre os imod, at den slags ting nogen sinde sker igen.

Vi har i denne sag i en række situationer været helt afhængige af, at der er kommet forsvarspolitiske oplysninger frem i udlandet, ikke i Danmark. Det automatiske flertal i Danmark har i årevis fungeret sådan, at dokumenter, som var tilgængelige i det amerikanske kongresbibliotek for alle og enhver, blev hemmeligstemplet her, så det var umuligt for almindelige borgere at få fat i dem. Denne situation må ændres, det er noget helt afgørende.

Interessant nok er en masse af de oplysninger, som er kommet frem i hele denne sag, kommet frem ved, at den konservative norske regering, da den trådte til, erklærede, at der skulle skabes større åbenhed omkring forsvarspolitiske spørgsmål. Den konservative norske regering håbede, at det ville skabe større folkelig opbakning bag oprustningspolitikken, men det vil det naturligvis ikke. Det

var dog rimeligt at prøve, også fra det hidtidige flertals side, at underkaste sine forsvarspolitiske betragtninger og synspunkter almindelig demokratisk kontrol og almindelig demokratisk debat, sådan at man kunne få at vide, om der egentlig er et flertal i befolkningen for den politik, der er ført indtil nu.

Forsvarsministeren (Hans Engell):

Jeg skal på foranledning af det konkrete spørgsmål fra hr. Steen Folke – det var hr. Pelle Voigt jo også inde på – vedrørende de 4,8 mill. kr. oplyse, at der ikke er givet udtryk for de 4,8 mill. kr. i noget aktstykke i finansudvalget. Det skal der heller ikke, og herved følger vi altså en praksis, der har været anvendt i ca. 30 år. Tilskuddet til arbejder i udlandet, altså infrastrukturarbejder, er aldrig blevet og er heller aldrig blevet for langt specificeret. Det er sådan set først efter den nye socialdemokratiske holdning, at man i det hele taget er begyndt at interessere sig for tilskud til NATO-arbejder i udlandet. Men jeg vil også understrege, at pengene naturligvis ligger inden for rammerne af den 5 års plan, som folketingets finansudvalg godkendte i juni 1980, altså den plan, der løber fra 1980 til 1984.

Lasse Budtz (S):

Jeg forstår godt, at man i denne situation har stillet mange spørgsmål til socialdemokratiet. Hvis jeg ikke når at besvare dem alle i denne omgang, har jeg tænkt mig med formandens tilladelse at komme igen.

Først vil jeg gerne sige, for at der ikke skal være nogen som helst tvivl, at jeg taler og talte på en enig socialdemokratisk gruppes vegne.

Dernæst vil jeg gerne sige, at vort overordnede mål i denne sag og i vort tidligere arbejde i forbindelse med den politiske udvikling på disse felter har hele tiden været at forsøge at finde veje til en øget nedrustning, til en øget afspænding. Det kan være forskellige veje i forskellige situationer, det skal vi ikke på nogen måde benægte. Men der har hele tiden været én bestemt holdning i socialdemokratiet, lige fra vores medlemskab af NATO blev indgået til dette tidspunkt: et forsøg på at medvirke til afspænding. Vi erkender vor begrænsede indflydelse, vi erkender vore begrænsede muligheder, men vores